

„Lectura” – prima publicație de specialitate a Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj (1990-1996)

Sfârșitul anului 2003 a stat sub semnul aniversării a 55 de ani de apariție neîntreruptă a Revistei de bibliologie și știința informării “Biblioteca”. Ce a însemnat această publicație, în ce fel a marcat cele 5 decenii de activitate biblioteconomică din România ne reamintesc colaboratorii săi în numărul aniversar. “O revistă – scrie Ion Stoica - este o aventură extraordinară a spiritului și a voinței de continuitate, o competiție îndrăznească cu timpul și o bătălie dură pentru consecvență și rigoare”. Dar, “o revistă specializată înseamnă mai mult decât dovada unui bun spirit jurnalistic și a unei pedagogii solide (...) vorbește despre ceea ce ne face diferiți, ceea ce ne scoate din mulțime” opinează John Bishop. Și, mai mult, ea ”ne permite să vorbim între noi despre ceea ce e important, să împărtășim idei, să celebrăm și să simpatizăm unii cu alții”.

Nu întâmplător, am reținut, pentru început, aceste afirmații. Reluarea, din 2004, a inițiativei de editare a revistei “Lectura” de către Biblioteca Județeană “Octavian Goga” Cluj, se dorește a fi un demers circumscris celor mai sus menționate.

Înainte, însă, de a porni, din nou, la drum, se cuvine să ne oferim un mic răgaz de a privi în urmă la cei 6 ani de apariție ai publicației noastre, să tragem linie, să ne amintim de cei care au contribuit la realizarea ei și să luăm aminte la tot ce a fost bun sau mai puțin bun.

Conceput și realizat din inițiativa Irinei Petraș, pe atunci bibliotecar în cadrul Serviciului Bibliografic, primul număr al revistei “Lectura” a văzut lumina tiparului la sfârșitul anului 1990. Declarația de intenții a colectivului redacțional anunța : “Buletinul Bibliotecii Județene își propune să se adreseze cititorului și bibliotecarului în egală măsură, considerându-i parteneri în actul lecturii”. Sublimă alăturare. Publicația, cu apariție trimestrială, urma să furnizeze “informații utile”, “referințe din domeniul biblioteconomic”, “traduceri, antologii de texte celebre pentru copii, fragmente din cărți vechi, pagini amuzante”, etc.

Responsabilitatea asumării și îndeplinirii, număr de număr, a programului anunțat, a revenit colectivului de redactori condus de directorul revistei și, totodată, al bibliotecii, Traian Brad, secundat, inițial, de Mircea Zeicu (redactor șef al revistei din 1991 până în 1993) și, ulterior, de Augusta Pervain (redactor șef din 1993 până în 1996, când revista își încetează apariția). Echipa redacțională, compusă în întregime din bibliotecari, n-a rămas constantă de-a lungul anilor, înregistrând câteva permutări. Formulei de start – Grigore Cipcigan, Maria Maxa, Ioan Pop, Rodica Ivan, Doina Popa, Adriana Kiraly – i s-au alăturat Adrian Grănescu (din 1992), Ionel Andrașoni (din 1993) și Georgeta Dodu (din 1995).

Gândită, nu ca o revistă de strictă specialitate, și deschisă “sugestiilor și colaborărilor”, “Lectura” a înregistrat, în cuprinsul celor 26 de numere, nu mai puțin de 77 de semnături. Bibliotecari clujeni și nu numai, dar și oameni de cultură și-au înscris numele în paginile revistei. Între aceștia din urmă amintim pe Acad. Camil Mureșan, Prof. univ. dr. Crișan Mircioiu, criticul și istoricul literar Ion Buzași, Prof. univ. Ion Șeulean, Prof. univ. dr. Mircea Berteza, Prof. univ. dr. Mircea Popa, Prof. univ. Vasile Fanache, scriitorii Aurel Rău, Irina Petraș, Petru Poantă, Constantin Cubleşan. Ponderea cea mai mare însă, au avut-o articolele și intervențiile semnate de colegii noștri, de ieri și de azi : Ioan Pop (22), Maria Maxa (12), Ada Kiraly și Adrian Grănescu (9), Augusta Pervain, Doina Banu, Doina Popa (8), Doina Puiu (7), Traian Brad, Mircea Zeicu, Grigore Cipcigan (5).

În ce privește conținutul articolelor, o privire de ansamblu asupra publicației permite formularea câtorva observații. Două sunt etapele distincte în viața revistei “Lectura”, etape grevate de concepția proprie fiecăruia dintre cei doi redactori șefi, Mircea Zeicu și Augusta Pervain. Dacă într-o primă etapă (nr.2/1991 – nr.11/1993), conformă declarațiilor de intenții formulate în primul număr, caracterul publicației este unul de largă deschidere, predominant cultural, în cea de-a doua (nr.12-13/1993- nr.26/1996), este evidentă o tot mai pronunțată specializare a articolelor, caracterul biblioteconomic predominând asupra celui anterior. Rubricatura este și ea vizibil influențată de această schimbare de fond. Rubricilor conturate încă de la primele numere – *Eminesciana*, *Mic dicționar de biblioteconomie*, *Pagina copiilor*, *Cărți străine în Biblioteca Județeană* – li se adaugă altele, noi ca *Lumea latină*, *Debut*, *Carte rară*, *Lecturi*, *Dialog profesional*.

Chiar dacă spațiul nu permite o analiză amănunțită și detaliată a articolelor publicate în paginile revistei, o regrupare tematică a acestora permite identificarea câtorva coordonate principale, funcție de care s-a operat selecția materialelor și s-a gândit politica editorială.

Încă de la primul număr, publicația și-a asumat demersul restitativ prin evocarea unor mari personalități ale culturii și istoriei românești, prin articole consacrate operei eminesciene, prin publicarea unor studii de istorie națională și, mai ales, a celor privitoare la istoria bibliotecilor și a lecturii, prin prezentarea unor exemplare de carte veche și de carte rară

Ponderea cea mai însemnată au avut-o, însă, materialele cu caracter informativ. Includ aici traduceri, recenzii, semnalarea unor noi apariții, bibliografii tematice, biobibliografii, comentarii dar și informațiile inserate cu privire la orarul și serviciile bibliotecii, sau la calendarul manifestărilor culturale organizate de Biblioteca Județeană Cluj.

Un merit deosebit al revistei, demn de menționat, a fost acela de a găzdui, în paginile ei, poezii, eseuri, epigrame, haiku-uri semante de scriitori clujeni, mai tineri sau consacrați.

Pagina copiilor (poezii, povești), regăsibilă, cu mici excepții, în toate numerele, demonstrează atenția constantă față de cei mai tineri utilizatori ai bibliotecii și, implicit, ai revistei.

Dincolo de toate acestea, fiind vorba de o publicație editată de o bibliotecă, articolele de cel mai mare interes sunt cele de specialitate. Trebuie subliniată, în acest sens, diversitatea aspectelor abordate: terminologie de bibliotecă, probleme specifice profesiei de bibliotecar, rolul și menirea bibliotecii, documente și programe europene, asociații de biblioteci, servicii noi, probleme legate de informatizarea bibliotecilor, sociologia lecturii, provocările societății informaționale, etc.

Toate aceste preocupări și încă multe altele se vor regăsi în noua formulă a revistei "Lectura". Speranța noastră este aceea de a reuși, prin articolele publicate de acum înainte, să ne facem auzite opiniile, punctele de vedere, impresiile legate de profesiunea noastră și de noile provocări pe care le întâmpină. Vă așteptăm, așadar, "să vorbim între noi despre ceea ce e important, să împărtășim idei, să celebrăm și să simpatizăm unii cu alții".

SIMONA FLORUȚĂU

Compartimentul de referințe și bibliografii
Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj